ВАНЧИКОВЕЦЬКИЙ СІЛЬСЬКИЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

« 09 » лютого 2026 року с.Ванчиківці **№ 32-о/д**

Про Стратегію реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій громаді на період до 2027 року

Керуючись частиною першою статті 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», пунктом 8 частини шостої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (із змінами), Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій», Указом Президента України від 25 травня 2020 року № 195 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» (із змінами), постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (із змінами), розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року» (із змінами), розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 року № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках» (із змінами), розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2025 року №1216-р. «Деякі питання реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року», розпорядженням Чернівецької обласної військової адміністрації від 28 січня 2026 року №116-р, з метою забезпечення дотримання вимог за організацією безпечного та якісного харчування, запобігання виникнення харчових отруєнь в закладах освіти Ванчиковецької громади,-

1. Затвердити Стратегію реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року, що додається.

2. Затвердити Операційний план заходів з реалізації 2026-2027 роках Стратегії реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року, що додається.

3.Відділу освіти, культури, молоді, спорту та гендерної рівності Ванчиковецької сільської ради:

3.1.Забезпечити виконання Стратегії реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року та Операційного плану заходів з реалізації у 2026-2027 роках Стратегії реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року;

3.2. Подавати до 25 червня та 25 грудня впродовж 2026-2027 років Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) інформацію про стан виконання цього Плану за формою, що додається.

4. Визнати такими, що втратили чинність, розпорядження Ванчиковецької сільської ради від 26 червня 2024 року №109-о/д «Про затвердження стратегії реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року», розпорядження Ванчиковецької сільської ради від 25 червня 2025 року №158-о/д «Про затвердження Операційного плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках Стратегії реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій сільській раді на період до 2027 року».

5. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Ванчиковецький сільський голова **Володимир ЛУПОЙ**

Згідно з оригіналом
Секретар сільської ради

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження
Ванчиковецького сільського голови

09.02.2026 № 34-01/9

СТРАТЕГІЯ
реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року

Опис проблем, які обумовили прийняття цієї Стратегії

Стратегія реформування системи шкільного харчування у Ванчиковецькій ТГ на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Указу Президента України від 25 травня 2020 року № 195 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» (із змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 року № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2025 року № 1216-р «Деякі питання реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року».

Необхідність прийняття Стратегії викликана актуальними проблемами створення неналежних умов організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти, а також відсутність у більшості дітей звичок здорового харчування.

Основними причинами зазначених проблем, що потребують вирішення протягом 2026–2027 років, є:

недостатність обсягів місцевих бюджетів в умовах повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України забезпечувати виконання норм харчування в закладах освіти;

підвищення вартості харчування, що обумовлено процесом інфляції та зниження платоспроможності батьків, через що все менше учнів відвідують шкільні їдальні;

застарілість обладнання та харчоблоків, що не дозволяє використовувати сучасні технології приготування страв і забезпечувати дотримання принципів

системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (HACCP) (далі – система HACCP), відповідно є потреба у комплексній модернізації та ремонтних роботах;

нестача кухарів, інших працівників на кухні, а також сестер медичних з дієтичного харчування для організації харчування учнів (вихованців) в закладах освіти;

потреба в додатковому навчанні працівників закладів освіти та підприємств, що надають послуги з організації харчування закладам освіти, на тему організації харчування (зокрема щодо впровадження нових норм харчування, складення та виконання меню);

відмова дітей від шкільного харчування через сформовані неправильні харчові звички.

Після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України збільшилась кількість учасників освітнього процесу, які мають право на безоплатне харчування. Подальший розвиток реформи системи шкільного харчування зумовлений, зокрема:

зростанням цін на харчові продукти та зниженням рівня спроможності місцевого самоврядування забезпечувати харчуванням учнів згідно з нормами;

змінами ринку постачальників харчових продуктів та послуг з організації харчування;

недостатністю штатних працівників закладів освіти та потребою в розвитку професійних компетентностей кадрового складу закладів освіти та органів управління освітою;

воєнними загрозами, зокрема соціальній та енергетичній інфраструктурі;

необхідністю зміни харчових уподобань громадян, зокрема дітей, заради зміцнення фізичного та психічного здоров'я.

Стратегія містить бачення, стратегічні та операційні цілі розвитку реформи системи шкільного харчування на період до 2027 року, зокрема за такими ключовими напрямами:

організація якісного та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;

відновлення та модернізація харчоблоків: комплексний підхід. Дотримання вимог системи HACCP;

розвиток кадрового потенціалу;

впровадження нових норм харчування, меню, а також формування культури здорового харчування.

Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем

У процесах повноцінного розвитку і зростання здобувачів освіти важливу роль відіграє належна організація їх правильного та здорового харчування. Переконливо доведено, що воно не тільки сприяє загальному зміцненню організму школярів, але й постійно впливає на їхню працездатність і успішність. Новації, що мають місце в закладах загальної середньої освіти громади на шляху

оновлення системи харчування, стосуються складу шкільного меню, рецептур приготування їжі, форм організації надання харчових послуг, рекомендацій до обладнання харчоблоків та роботи з постачальниками, а також сучасних підходів до формування культури здорового харчування учнів, як наскрізної компетенції Нової української школи.

За останніми даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, здоров'я дитини на 15% залежить від організації медичної служби, на 25% – від генетичних особливостей і на 60% – від збалансованого харчування.

Світова статистика сигналізує про невтішний тренд: близько 34% світового населення очікують проблеми з зайвою вагою. В Україні ситуація не краща – ми вже маємо найвищий в Європі рівень передчасних смертей, спричинених неінфекційними захворюваннями, такими як серцево-судинні та діабет. Нездорове харчування – ключовий фактор їхнього виникнення. Здорові харчові звички важливо формувати з дитинства.

Ванчиковецька ТГ ще з 2021 року працює за меседжем «Дітям Буковини – здорове харчування».

В громаді функціонують 4 заклади загальної середньої освіти комунальної власності, 2 філії.

Всі заклади загальної середньої освіти самостійно забезпечують здобувачів освіти харчуванням.

Всього забезпечено гарячим харчуванням 636 учнів, що становить 55,4%, з них безкоштовним –82 учнів, за рахунок субвенції на харчування – 320 учнів, зокрема 15 внутрішньо переміщених осіб.

У всіх закладах, зокрема філіях опорного закладу, реалізовано модель харчування «Базова кухня» (приготування страв у закладі освіти).

Загальна вартість харчування на 1 учня становить 1-4 класи – 50 грн; 5-11- 60 грн; пільгові категорії – 1-4 класи – 50 грн; 5-11 класи – 60 грн.

22 особи закладів освіти Ванчиковецької громади пройшли навчальний онлайн-курс практичних аспектів упровадження вимог харчового законодавства у харчоблоках закладів освіти, який складається з базового курсу «Практичні аспекти виконання закладами освіти вимог харчового законодавства» та поглибленого курсу «Впровадження у харчоблоках закладів освіти процедур, заснованих на принципах HACCP» та отримали відповідні сертифікати.

Упродовж 2022–2023 років проведено поточний ремонт приміщення харчоблоку Костичанівського ліцею на суму 50 тис. грн; За рахунок коштів ЮНІСЕФ для Ванчиковецького опорного ліцею придбано технологічного обладнання на загальну суму 73140 грн. За рахунок спонсорських коштів придбано холодильник для Фороснянської гімназії, вентиляційну систему для Костичанівського ліцею (13 000 грн.) У Щербинецьку гімназію встановлено вентиляційну систему та придбано електром'ясорубку;

Потребують ремонту всі інші харчоблоки та їдальні закладів освіти Ванчиковецької ТГ. Забезпечені технологічним обладнанням на 50%.

Проблемні питання, які постають під час впровадження реформи шкільного харчування:

недостатня укомплектованість технологічним обладнанням, посудом, кухонним інвентарем;

створення нового освітнього простору в їдальні, облаштування новими меблями

відсутні повні набори виробничих цехів та підсобних приміщень ;

у зв'язку з розміщенням харчоблоків у пристосованих приміщеннях, відсутні умови для дотримання правил особистої гігієни персоналом харчоблоків (відсутні внутрішні туалети та душові для персоналу);

зношене та застаріле обладнання;

Також під час організації харчування для місцевого самоврядування та керівників закладів освіти основною проблемою залишався матеріально-технічний стан харчоблоків і їдалень у закладах освіти, облаштуванням меблями їдалень, з урахуванням побажань дітей, батьків, працівників закладу освіти і дотриманням норм харчування та рекомендацій МОЗ.

Існує потреба в навчанні учасників освітнього процесу правил якісного і здорового харчування. Є потреба як у субвенції на оновлення обладнання та ремонт у харчоблоках, так і фінансовій підтримці з державного бюджету на забезпечення дітей безоплатним харчуванням.

Для успішного реформування системи шкільного харчування необхідне оновлення обладнання і ремонт харчоблоків. Переважно саме через брак фінансування та незадовільну матеріально-технічну базу заклади освіти не можуть впроваджувати процедури, засновані на принципах системи НАССР, що є обов'язковою умовою безпечності харчування, у повному обсязі.

Стратегічні цілі, завдання та показники їх досягнення

Стратегічною метою державної політики в межах реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року є забезпечення різноманітного, збалансованого і якісного харчування в закладах освіти, що, зокрема, сприяє соціальному захисту вразливих груп населення, формуванню у громадян навичок, усвідомленому вибору здорового харчування (як прояву піклування про власне здоров'я та психологічний стан у критичних умовах).

Показники досягнення стратегічної мети:

знижена відсотка ожиріння серед дітей віком до 18 років;

рівень задоволеності учнів харчуванням у закладах освіти;

зміна харчових уподобань дітей шкільного віку;

збільшення кількості учнів, які харчуються у закладах освіти;

кількість комплексно модернізованих/відновлених харчоблоків.

Стратегічна мета досягається на основі чотирьох стратегічних цілей.

Стратегічна ціль 1. Достатність фінансового ресурсу у замовників для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель просто та ефективно.

Показники досягнення стратегічної цілі:

зменшення кількості неякісних харчових продуктів, зокрема таких, що не відповідають заявленим характеристикам;

зростання відсотка успішних закупівель;

зменшення кількості скарг на закупівлі.

Операційна ціль 1.1. Забезпечення достатнього фінансування для якісних закупівель.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 1.1:

комунікація з представниками місцевого самоврядування щодо особливостей і вимог до забезпечення харчування в закладах освіти;

установлення нижньої межі вартості харчування на одну дитину;

використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію харчоблоків (на умовах співфінансування);

сприяння залученню коштів до місцевих бюджетів у вигляді субвенції з державного бюджету для забезпечення харчування в закладах освіти дітей пільгових категорій;

розгляд питання щодо можливості розширення переліку категорій дітей, що забезпечуються безоплатним харчуванням у закладах освіти;

сприяння залученню додаткових інвестицій, спрямованих на покращення харчування в закладах освіти.

Операційна ціль 1.2. Зрозумілість і доступність процедури закупівель для замовників, а також механізмів впливу на постачальників харчових продуктів/послуг харчування.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 1.2.:

використання примірної тендерної документації та примірних договорів;

здійснення підвищення кваліфікації закупівельників;

забезпечення розвитку електронного каталогу “Prozorro Market”.

Очікувані результати щодо Стратегічної цілі 1:

досягнуто порозуміння з представниками місцевого самоврядування щодо особливостей і вимог до забезпечення харчування в закладах освіти;

розвинуто професійні навички осіб, відповідальних за закупівлі послуг з організації шкільного харчування та харчових продуктів.

Стратегічна ціль 2. Відновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти з використанням новітніх технологічних процесів, покращення показників енергоефективності та дотримання принципів системи НАССР.

Показники досягнення стратегічної цілі:

кількість учнів (громадян), що забезпечуються харчуванням у закладах освіти з відновленими/модернізованими харчоблоками;

кількість працівників, відповідальних за організацію харчування дітей та безпечність харчових продуктів (у розрізі посад), які пройшли навчання, зокрема кількість працівників, які підтвердили свої знання щодо системи безпечності харчових продуктів;

кількість випадків харчових отруєнь в закладах освіти (за типом організації харчування).

Операційна **ціль 2.1.** Завдяки відновленій та модернізованій мережі харчоблоків закладів освіти із застосуванням трьох технологічних моделей забезпечення учнів повноцінним, безпечним та різноманітним харчуванням (та інших груп населення за потреби та можливості).

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 2.1:

дослідження потреб закладів освіти, зокрема щодо модернізації харчоблоків, що дасть змогу передбачити пріоритетність проєктів;

встановлення нормативних вимог до проєктування приміщень харчоблоків закладів освіти;

використання посібника для проєктувальників та архітекторів (рекомендації для комплексної модернізації та технологічного переоснащення харчоблоку закладів загальної середньої освіти, в основі яких лежить сучасний технологічний процес, що забезпечує дотримання норм на принципах системи HACCP, та приготування якісної та безпечної їжі в асортименті);

забезпечення спрямування коштів державного, місцевих бюджетів і коштів, залучених від донорських організацій, на відновлення та розвиток освітньої інфраструктури;

впровадження проєктів з будівництва/відновлення/модернізації харчоблоків у закладах загальної середньої освіти, в основі яких лежить сучасний технологічний процес, що забезпечує дотримання норм на принципах системи HACCP, та приготування якісної та безпечної їжі в асортименті.

Операційна **ціль 2.2.** Спроможність закладів освіти впровадити та підтримувати дієву систему HACCP.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 2.2:

створення цільових груп для комунікації та сприяння проведенню спільної інформаційно-комунікаційної кампанії;

забезпечення системності та регулярності підвищення кваліфікації, оновлення знань.

Очікувані результати щодо Стратегічної цілі 2:

оптимізація ресурсів, необхідних для організації харчування внаслідок комплексної модернізації харчоблоків та впровадження ефективних моделей;

покращення умов безпечності харчування в закладах освіти.

Стратегічна **ціль 3.** Забезпечення закладів освіти Ванчиковецької ТГ достатньою кількістю кваліфікованих працівників, які якісно та безпечно організовують харчування і сприяють формуванню в учнів здорових харчових зви

Показники досягнення стратегічної цілі:

кількість випускників за оновленими програмами, з них працевлаштованих у закладах освіти;

кількість кухарів, які підвищили кваліфікацію, на рік;

відсоток педагогічних працівників, які підвищили кваліфікацію за оновленими програмами;

відсоток керівників закладів освіти, які пройшли навчання щодо впровадження реформи системи шкільного харчування;

відсоток посадових осіб місцевого самоврядування, до компетенції яких належать питання організації харчування у закладах освіти, які взяли участь в консультаційних заходах щодо організації якісного та безпечного харчування;

Операційна ціль 3.1. Забезпечення закладів освіти мотивованими та професійними медичними працівниками та працівниками харчоблоків.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 3.1:

перегляд умов оплати праці працівників харчоблоків і сестер медичних у закладах освіти;

підготовка кухарів за новими програмами в закладах професійної (професійно-технічної) освіти;

Операційна ціль 3.2. Набуття педагогічними працівниками та керівниками закладів освіти, відповідних компетентностей і сприяння формуванню навичок здорового харчування учнів та їх батьків.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 3.2:

навчання працівників закладів освіти, залучених до підвищення кваліфікації вчителів (здоров'язбережувальна галузь);

оновлення програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників (здоров'язбережувальна галузь) закладів освіти;

навчання керівників закладів освіти організації харчування та формування навичок здорового харчування в закладах освіти.

Очікувані результати щодо Стратегічної цілі 3:

набуття посадовими особами місцевого самоврядування, до компетенції яких відносяться питання організації харчування у закладах освіти, і працівниками закладів освіти компетентностей, необхідних для якісної організації харчування в закладах освіти;

набуття працівниками закладів освіти компетентностей, необхідних для формування навичок здорового харчування у здобувачів освіти;

покращення якості харчування в закладах освіти завдяки навчанню та підвищенню кваліфікації кухарів.

Стратегічна ціль 4. Свідоме обрання українцями здорового харчування.

Показники досягнення стратегічної цілі:

рекомендоване примірне чотиритижневе меню, яке враховує всі сезони;

кількість поширених технологічних карток страв для закладів освіти;

кількість освітнього контенту (різного типу);

частка учнів, які погоджуються з тим, що в освітньому процесі формуються навички здорового харчування та збереження здоров'я;

зміна харчових уподобань дітей шкільного віку.

Операційна ціль 4.1. Повноцінне, збалансоване харчування учнів у закладах освіти, яке відповідає затвердженим нормам.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 4.1:

затвердження примірних чотиритижневих сезонних меню для закладів освіти;

розширення переліку страв і технологічних карток (рецептури) для харчування в закладах освіти;

використання рекомендацій і нормативно-правових актів щодо організації харчування в закладах освіти;

забезпечення організації харчування в закладах освіти органами місцевого самоврядування.

Операційна ціль 4.2. Сприяння свідомому вибору здорового харчування через освіту.

Завдання, спрямовані на виконання Операційної цілі 4.2:

підготовка та поширення дидактичних та освітніх матеріалів про принципи здорового харчування та збереження фізичного здоров'я;

підготовка та поширення матеріалів про вплив здорового харчування на покращення психологічного стану;

формування в освітньому середовищі інформаційного поля для розуміння навичок здорового харчування та збереження здоров'я шляхом застосування нових форм передачі знань (навчальні візити, майстер-класи, дегустації тощо).

Очікувані результати щодо Стратегічної цілі 4:

впровадження у закладах освіти нового меню;

підвищення обізнаності населення у принципах здорового харчування;

зміна харчових уподобань населення на користь здорового харчування.

Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування

Реалізація Стратегії передбачається протягом 2026–2027 років та забезпечується в межах компетенції спільними зусиллями заінтересованих центральних органів виконавчої влади, державних установ та організацій, органів місцевого самоврядування та громадськості.

Система моніторингу та оцінки результативності реалізації Стратегії передбачає щорічне звітування про виконання операційного плану та порівняння фактично отриманих значень індикаторів з їх прогнозними значеннями.

Узагальнена оцінка результативності Стратегії проводиться протягом шести місяців після завершення строку її дії.

Фінансове забезпечення

Реалізація Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Начальник відділу освіти, культури, молоді, спорту та гендерної рівності **Анжела ДОВГАНЮК**